

Krabbenscheer en Groene glazenmakers in Stadskanaal, 2008 – 2016.

Overzicht van Krabbenscheer en Groene glazenmakers in Stadskanaal en omgeving. Eigen waarnemingen zijn aangevuld met waarnemingen van de website: waarneming.nl. Alle waarnemingen zijn op deze website terug te vinden! Ten behoeve van de overzichtelijkheid is de plaats opgesplitst in meerdere deelgebieden.

In 2016 is verder gegaan met dit onderzoek dat in 2008 is begonnen. Verder zijn er op 9 september 2015 en op 6 juli 2016 op verschillende plaatsen tellingen gedaan van het aantal planten krabbenscheer per vierkante meter. De uitkomsten hiervan zijn in deze verslagen verwerkt.

Het weer werkte in 2016 redelijk mee, behalve de eerste helft van de maand juli, tijdens het uitsluipen van de larven en de eerste helft van de maand augustus, een belangrijke periode voor de voortplanting. Het uitsluipen van de larven van de Groene glazenmaker begon laat dit jaar en was erg verspreid over de maand juli. Daardoor is dit deel van het onderzoek dit jaar niet erg succesvol geweest. Overigens zijn er door mij dit jaar opvallend weinig groene glazenmakers waargenomen.

Achteruitgang krabbenscheer en groene glazenmaker:

Vanaf het begin van de waarnemingen in 2000 tot en met het jaar 2016 zijn er binnen het werkgebied van Stichting Platform Berend Botje in Stadskanaal en nabije omgeving op 30 plaatsen krabbenscheer vegetaties waargenomen. In 2016 waren hiervan nog 7 over en van een is de situatie onbekend. Het aantal planten is sinds het begin van de waarnemingen fors achteruitgegaan: van maximaal ca. 190.000 naar nu nog 95.000: een halvering.

Van de negentien plaatsen waar sinds het begin van de waarnemingen groene glazenmakers zijn waargenomen zijn er in 2016 nog vier over en van zeven is onbekend of de groene glazenmaker er nog voorkomt. Bij acht plaatsen is de groene glazenmaker verdwenen. Een forse achteruitgang.

Aanbevolen onderhoud aan locaties met Groene glazenmaker:

Op drie plaatsen dreigen de krabbenscheer vegetaties binnenkort te verdwijnen door o.a. doordat krabbenscheer overwoekerd wordt door riet en door invallend blad en takken van nabijgelegen bomen. Het betreft de volgende locaties:

31: wijkje in recreatiegebied Pagedal. Hier is enige jaren geleden ook een boom omgewaaid die deels in dit wijkje ligt. Aanbevolen wordt om deze te verwijderen.

56: sloot bij Duivenhof: deze dreigt dicht te groeien met riet.

Herstel van krabbenscheer vegetaties wordt gevraagd voor de sloot bij Abelenhage en Eikenhage, waar krabbenscheer vegetaties zijn verdwenen door intensief schonen, wat in strijd met de Flora- en faunawet gebeurd is.

Het overzicht:

A: Stadskanaal west.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker.

1. Berkenstraat, tussen Flemingstraat en Einte Huitingplein: in voormalig Veenkanaal: Coördinaten: 259.123 – 557.998

Krabbenscheer:

27-08-2010: Krabbenscheer in losse veldjes en losse planten in erg voedselrijk water.

Bedekking ca. 10% bij een lengte van ca. 100 meter bij 10 meter breedte. Ook veel schaduw door bomen. = 1.000 planten.

11-07-2012: geen KS waargenomen. Water erg voedselrijk. Lijkt volledig geschoond.

08-10-2013: idem.

07-10-2015: geen KS meer aanwezig.

2. Krommewijk:

Coördinaten: 259.303 – 557.812

Krabbenscheer:

27-08-2010: één pluk KS: ca. 50 KS planten in bocht, nabij eind. Elders in deze wijk geen Krabbenscheer aanwezig.

11-07-2012: geen KS waargenomen.

08-10-2013: idem.

07-10-2015: geen KS meer aanwezig.

3. Vijver bij Bakboord:

Coördinaten: 259.837 – 557.567

Krabbenscheer:

27-08-2010: één plukje van ca. 20 diep liggende planten.

07-10-2015: geen KS meer aanwezig.

4. Vijvers: de Wissel.

Coördinaten: A: 259.406 – 557.126

Coördinaten: B: 259.475 – 557.058

Krabbenscheer:

06-09-2012: A: westelijke vijver ca. 2 m² KS = 50 planten, fraai veldje.

B: oostelijke vijver: ca. 50 m² = 1.000 planten; fraai veld.

10-07-2013: A: resten ca. 10 planten.

B: resten ca. 20 planten.

26-06-2014: A: ca. 50 planten, bij monding sloot.

B: ca. 50 planten.

24-07-2014: A: ca. 100 planten, bij monding sloot.

05-08-2014: KS ca. 131 planten.

Guus de Vries.

19-09-2014: A: idem.

06-11-2014: A en B: geen planten Krabbenscheer meer zichtbaar.

20-07-2015: A: KS ca. 50 planten; recent geschoond; 06-08-2015: A: idem. 50.

10-09-2015: A: KS ca. 25, verspreid liggend in de noordhelft van de vijver.

11-07-2016: A: KS ca. 20 verspreid in vijver.

31-08-2016: A: KS ca. 10 planten, verspreid in vijver.

5. Spoorstoot noord van de Wissel. Sloot is ca. 5 meter breed.

Coördinaten: 259.323 – 557.315

Krabbenscheer:

10-07-2013: KS ca. 200 planten verspreid over de gehele lengte van de sloot.

24-07-2013: idem, - V; 27-08-2013: KS ca. 500.

19-10-2013: KS ca. 151.

Guus de Vries.

26-06-2014: KS ca. 1.000 V, erg mooi.

24-07-2014: KS breidt uit, ca. 1.500 planten V, erg mooi.

19-09-2014: KS sterft al af, ca. 1.000 planten.

06-11-2014: KS sterft al af en is gedeeltelijk afgezonken; ca. 500 planten zichtbaar.

25-02-2015: KS ca. 250 planten zichtbaar.

20-07-2015: KS ca. 60 planten; **recent geschoond**. 06-08-2015: idem.

10-09-2015: KS ca. 700 planten, in 6 velden en veldjes.

11-07-2016: KS ca. 750 in meerdere veldjes.

31-08-2016: KS ca. 1.000 in meerdere veldjes.

Groene glazenmakers:

24-07-2014: GG – 2 M en 2 V.

11-07-2016: geen huidjes.

6. Barkelazathe: vijver aan het N-W eind.

(*Opmerking: 6 en 7 staan op de kaart van Stadskanaal West aangegeven*)

Coördinaten: 260.104 - 559.147

Krabbenscheer:

17-08-2012: Krabbenscheerveld aanwezig.

Marinus Niemeijer.

18-06-2013: KS ca. 500 planten, deels nog onder water.

10-07-2013: KS ca. 10 m² = 250 planten + ca. 250 nog onder water.

17-07-2013: KS ca. 1.000 planten = ca. 250 nog onder water; 27-08-2013: KS idem.

08-10-2013: KS ca. 500 planten: 200 boven en 300 onder water.

22-05-2014: KS ca. 50, nog onder water. Hier is geschoond; **er is aangifte gedaan.**

Uitkomst: dader onbekend. Natuurlijke oorzaak?

19-07-2014: KS ca. 50; restant na schonen.

06-11-2014: KS ca. 10 planten zichtbaar; al afgezonken. Lijkt o.k.

25-08-2015: KS ca. 30 planten en 5 planten.

11-07-2016: KS ca. 20 planten; half boven water.

Groene glazenmaker:

17-08-2012: GG – 1 M.

Marinus Niemeijer.

10-07-2013: Glazenmaker- larvenhuidjes: 8 gezien, 6 verzameld: GG - 4 M.

17-07-2013: idem, 2 verzameld: GG – 1 M en 1 V.

7. Barkelazathe: vijver aan het Oostelijke eind, bij Landgoed Broekma.

Coördinaten: 260.185 – 559.134

Krabbenscheer:

10-07-2013: KS ca. 500 planten, deels nog onder water, in 5 velden.

17-07-2013: idem.

27-08-2013: idem.

08-10-2013: KS ca. 500 planten, sterven al af en beginnen af te zinken.

22-05-2014: KS ca. 100 planten, allen nog onder water.

19-07-2014: KS ca. 50 planten, deels nog onder.

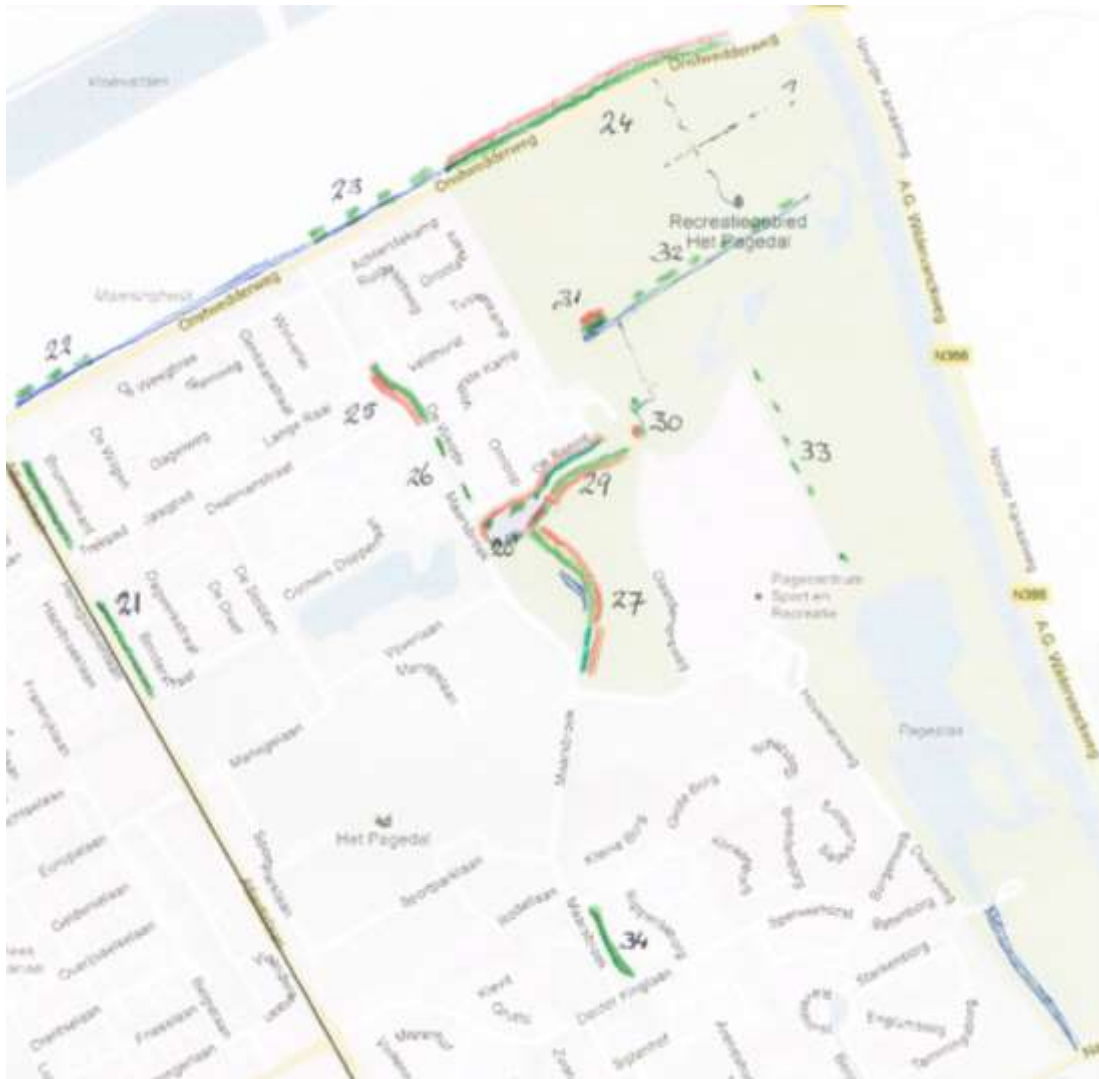
06-11-2014: KS geen planten zichtbaar.

2015 en 2016: geen krabbenscheer planten meer waargenomen.

Groene glazenmakers:

27-08-2013: GG – 3 M.

B. Stadskanaal noord / Recreatiegebied Pagedal.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker.

21A. Atlantislaan – zuid, vijver tussen Lange Raai en Klemslootstraat.

Coördinaten: 260.685 – 557.507

Krabbenscheer:

23-07-2008: KS: ca. 100 planten.

27-08-2010: KS: ca. 20 plukken met elk 30 KS planten.

09-07-2012: idem.

08-10-2013: KS ca. 300 planten in ca. 5 plukken.

22-05-2014: KS vluchtig bekeken: KS 1 plant, moeilijk te beoordelen in roestbruin water.

07-10-2015: KS ca. 40 planten in drie groepjes; allen volledig ondergedoken.

2016: niet bezocht.

21B. Atlantislaan – noord: vijver tussen Lange Raai en Onstwedderweg.

Coördinaten: 260.536 – 557.751

Krabbenscheer:

23-07-2008: KS ca. 20 planten.

27-08-2010: geen KS.

09-07-2012: KS ca. 20 planten.

07-10-2015: geen KS meer aanwezig.
2016: niet bezocht.

22. Maarsinghwijk - westelijk deel:

Coördinaten: 260.542 – 557.966

Krabbenscheer:

2008: verspreide losse planten en veldjes KS. Geschikt voor GG, maar wel veel schaduw door bomen.

23-07-2008: west: KS ca. 50 planten.

27-08-2010: west: KS veel plukken – totaal ca. 1.000 planten.

2012: geen KS planten waargenomen.

2013: geen KS planten waargenomen.

2014, 2015 en 2016: idem.

23. Maarsinghwijk, middendeel, zuid van vloeivelden, noordelijk compartiment: fraaie KS veldjes; geschikt voor GG maar wel veel schaduw door bomen.

Coördinaten: 261.267 – 558.375

Krabbenscheer:

23-07-2008: KS ca. 200 planten.

15-05-2009: KS weinig planten; waterdieptes gemeten: ca. 70 cm.

08-10-2013: KS ca. 600 planten, = ca. 100 m².

25-08-2015: vak voor 90% gevuld met KS. ca. 12 x 50 m = 600 m² = 550 m² x 10 =
Ca. 5.000 planten. 10-09-2015: idem.

11-07-2016: KS ca. 5.000 planten.

31-08-2016: KS ca. 5.000 planten.

Groene glazenmaker:

11-08-2007: GG - 1 V.

31-07-2008: GG - 7 ex. Iets ten zuiden van de Maarsinghwijk.

01-08-2013: GG - 1 V, eileggend.

25-08-2015: GG – 1 V, wegvliegend.

H.J. Meijer.
Nico de Vries.
Mark Scheepens.

11-07-2016: GG – 2 dood in huidje: M 1 en V 1.

GG – 8 huidjes: M 4 en V 4.

GG – 1 V, op huidje.

15-08-2016: GG – 1 M en 1 V, eileggend.

19-08-2016: GG – 2 M.

Lenie Doornkamp.
Rik Wever.

24. Maarsinghwijk – noord, langs SBB reservaat: vol KS maar door bomen nogal overschaduw. Bekend leef- en voortplantingsgebied voor GG.

Berekend oppervlakte: ca. 450 x 12 m² = 5.500 m². Bedekking 80% met Krabbenscheer = afgerond: 4.500 m². Aantal KS is dan ca. 50.000 bij 10 planten per meter².

Coördinaten: 261.472 – 558.487

Krabbenscheer:

Voor 2000: KS ca. 3.000 m²

2001: : vol KS, zeker al 20 jaar!

VS Herstelplan GG 2000.
B. Oving.

11-08-2007: KS - 100.000? - V, H. de Heer.
 26-07-2008: idem. Dietrich Meijer.
 23-07-2008: vol KS.
 15-05-2009: vol KS; waterdieptes gemeten: ca. 55 cm.; 27-08-2010: vol KS.
 19-07-2011: KS volledig intact: aantal planten: 100.000? of meer.
 03-09-2011: idem.; planten wel ijl en vrij diep in het water.
 01-08-2012: idem. – V. planten wel ijl en vrij diep in het water; 19-08-2012: idem.
 08-02-2013: KS 1. Els Visscher.
 18-06-2013: vol KS, ca. 50.000 planten, ijl; 17-07-2013: idem; 27-08-2013: idem.
 08-10-2013: KS ca. 20.000 planten, ijl en sterven al af.
 22-05-2014: KS ca. 20.000 planten, in prima conditie, deels nog onder water.
 24-07-2014: KS ca. 30.000 planten - V, in goede conditie maar ijl.
 20-07-2015: KS ca. 30.000 planten – V, maar erg ijl; 06-08-2015: idem; 25-08-2015: idem.
 10-09-2015: idem.

11-07-2016: idem.
 31-08-2016: idem.

Groene glazenmaker:

25-08-2006: GG – 1 M en 6 V eileggend. Mark de Vries.
 28-07-2007: GG – 1 M, in de omgeving, waarschijnlijk zwervend. H.J. Meijer.
 06-08-2007: GG – 11 ex; eileggend. Nico de Vries.
 09-08-2007: GG – 2 M. Jan Lantinga.
 11-08-2007: GG – 3 M en 4 V. H.J. Meijer & H. de Heer.
 15-08-2007: GG – 1 ex. Jan Lantinga.
 29-08-2007: GG – 1 V, eileggend. Jan Lantinga.
 25-07-2008: GG – 1 M
 26-07-2008: GG – 1 M en 2 V, eileggend. Dietrich Meijer.
 26-07-2008: GG – 1 V. Rustend op Krabbenscheerplanten.
 11-09-2008: GG – 2 M en 1 V, eileggend. Jan Lantinga.
 06-08-2010: GG – 1 copula; en 5 V, 4 eileggend. Mark Scheepens.
 03-09-2011: GG – 2 M en 8 V, eileggend.
 16-09-2011: GG – 3 M en 2 V, eileggend.
 01-08-2012: GG – 3 M en 5 V, eileggend.
 19-08-2012: GG – 2 M en 6 V, eileggend.
 19-08-2012: GG – 4 M en 2 V, eileggend. Mark Scheepens.
 20-08-2012: GG – 4 M en 10 V, eileggend. Marinus Niemeijer.
 20-08-2012: GG – 7 M en 20 V, eileggend. Marinus Niemeijer.
 30-08-2012: GG – 1 V, eileggend. Stefan Visscher.
 13-07-2013: GG – 6 exemplaren, pas uitgeslopen op huidje. Dietrich Meijer.
 17-07-2013: Glazenmakers larvenhuidjes: ca. 1 per m²; 10 verzameld: GG 3 M en 7 V.
(Dit zijn geëxtrapoleerd ongeveer 4.500 uitgeslopen Groene glazenmakers)
 29-07-2013: GG – 5 V, eileggend en veel Glazenmaker huidjes (vrijwel zeker: A. mixta)
 Marinus Niemeijer.
 31-07-2013: GG – 5 exemplaren. Stefan Visscher.
 01-08-2013: GG – 9 V, eileggend. Mark Scheepens.
 27-08-2013: GG – 1 M.
 12-07-2014: GG – 2 larvenhuidjes. Stefan Visscher.
 24-07-2014: GG – 3 M. en 9 huidjes verzameld: 5 M en 4 V.

20-07-2015: GG – 1 V, eileggend.
 GG – 23 huidjes: 13 M en 10 V. ca. 23 op 10 m2.

01-08-2015: GG – 8 V, eileggend. Rik Wever.
 02-08-2015: GG – 35 larvenhuidjes. Els en Stefan Visscher.
 02-08-2015: GG – 5 V, plus veel larvenhuidjes. Rik Wever.
 05-08-2015: GG – 7 V en uitsluitend en eileggend. Stefan Visscher.
 10-09-2015: GG – 1 V, eileggend.

11-07-2016: GG – 1 huidje: V-1.
 27-08-2016: GG – 15 V, eileggend. Mogelijk zelfs meer. Marinus Niemeijer.
 31-08-2016: GG – 1 V, foeragerend.

25. Maarsbroek – west van Wedde en noord van Tussenkamp:

Coördinaten: 261.179 – 557.976

Krabbenscheer:

2001: “rijke groeiplaats” B. Oving.

23-07-2008: KS, ca. 50 planten.
 27-08-2010: KS veldjes, samen ca. 300 planten in voedselrijk water. Geschikt als eilegplaats voor GG?
 03-09-2011: KS ca. 5.000; heeft zich uitgebreid in twee fraaie veldjes; opp. ca. 250m2.
09-07-2012: KS ca. 300 m2 KS = 3.000 planten in voedselrijk water; recent voor 50% geschoond. KS – M.
11-07-2012: idem.
01-08-2012: KS nu 100 % geschoond. Aangifte gedaan. Waar AIVD niets mee gedaan heeft.
 27-08-2013: Noord: KS 5 planten in “groene soep”.
 Zuid: KS 5 planten in “groene soep”.
 08-10-2013: KS 10 + 2 planten in “groene soep”.

10-09-2015: KS ca. 10 in groene soep.
 07-10-2015: KS ca. 10 in twee kleine groepjes in erg voedselrijk water.
 2016: niet bezocht; van afstand gezien geen verandering.

Groene glazenmaker:

03-09-2011: GG – 2 M.
 16-09-2011: GG – 1 M en 1 V, eileggend.
 09-07-2012: 6 huidjes, niet verzameld.
 11-07-2012: 6 huidjes: allen GG.

26. Maarsbroek, zuid van De Wedde – Voorste Kamp Zuid:

Coördinaten: 261.289 – 557.815

Krabbenscheer:

11-07-2012: KS ca. 200 planten in mooi veldje in voedselrijk water. KS – V.
01-08-2012: KS recent 100% geschoond: zie boven.
 19-09-2014: weer 2 plukjes: elk 20 planten.

25-08-2015: breidt uit: ca. 60 planten, van afstand geschat.
10-09-2015: KS ca. 300 planten.
11-07-2016: KS ca. 60 planten, verspreid in voedselrijk water.
31-08-2016: KS ca. 100 planten.

Groene glazenmaker:

10-09-2015: GG – 1 V, eileggend.

27. Maarsbroek: vijver in bocht, bij dierenarts, noord van Hoveniersweg, “beide zijden van” brugje.

Coördinaten (brugje): 261.520 – 557.568

Krabbenscheer:

28-08-2010: KS ca. 5.000; fraaie KS velden in voedselrijk water. Ca. 500m². Beschut gelegen. Zeer geschikt voor GG.
19-07-2011: Krabbenscheer hard achteruit gegaan; lijkt niet geschoond – natuurlijke oorzaak?
Nog wel Groene glazenmaker aanwezig.
09-07-2012: KS: geen KS waarneembaar; onder water?
19-08-2012: Oost van brug: ca. 200 vrij matige kwaliteit.
West van brug: ca. 100 idem.
06-09-2012: KS zelfde.
18-06-2013: KS aan beide zijden van de brug: elk 20 planten.
17-07-2013: KS aan beide zijden van de brug: elk 50 planten.
27-08-2013: KS zuidzijde ca. 1.000 in fraaie veldjes.
KS ca. 100 aan noordzijde.
08-10-2013: KS zuidzijde ca. 500, erg fraai.
KS noordzijde ca. 200, fraai.
Zuideinde: 3 veldjes, samen 100 planten.
22-05-2014: Noord ca. 15 planten
Zuid: ca. 35 planten, moeilijk te beoordelen door roestbruin water.
19-09-2014: Noord: 250 planten, deels boven water
Zuid: 1.000 planten, in meerdere veldjes.
25-08-2015: Noord: 100 planten.
Zuid: ca. 1.000 in meerdere velden en veldjes.
10-09-2015: Noord ca. 1.000 planten.

10-07-2016: Noord: 2 planten.
Zuid: ca. 30 planten zichtbaar langs oever in roestbruin water.
31-08-2016: Noord: geen
Zuid: KS ca. 5 planten zichtbaar.

Groene glazenmaker:

04-09-2010: GG – 6 M.
19-07-2011: GG – 1 M
03-09-2011: GG – 1 M.
19-08-2012: GG – 3 M en 2 V, eileggend.
27-08-2013: GG – 2 M.
24-07-2014: GG – 3 M, aan de noordzijde bij de vijver bij de Renne = 28.
10-09-2015: GG – 2 M.

27A: Maarsbroek, sloot, Z- Hoveniersweg, bij Kleine Borg.

Coördinaten: 261.500 – 557.115

Krabbenscheer:

10-09-2015: KS ca. 10.

10-07-2016: geen KS waargenomen.

28. Vijver zuid van de Renne:

Coördinaten: 261.400 – 557.742

Krabbenscheer:

Voor 2000: KS ca. 250 m2.

VS Herstelplan GG 2000

27-08-2010: in de westpunt ca. 750 losse KS planten die diep in het water liggen, mogelijk ten gevolge van de overvloedige regen van de vorige dagen.

11-07-2012: noordpunt bij sloot: ca. 100 planten – V.

19-08-2012: KS zeer fraai, veel planten ca. 500; 06-09-2012: idem.

18-06-2013: KS ca. 100 planten.

10-07-2013: Westoever: ca. 100 planten, nabij De Omloop.

24-07-2013: idem, en noordwaarts een veldje van ca. 30 planten – V.

noordpunt bij sloot en zuid daarvan: KS ca. 50 langs oost en westoever.

27-08-2013: zuidwaarts: KS ca. 100 in plukjes langs beide oevers.

west en noordwaarts: KS ca. 750 in meerdere plukjes langs de oevers.

08-10-2013: noordzijde brug: KS ca. 50, westoever 50, bocht 50 + 20, NW oever: 100 + 10, + 100, + 200 tot bocht bij elek.kastje; daar 400; overzijde 100; bocht oostwaarts 300 en 50.

22-05-2014: KS verspreid langs de oever: 20 + 20 + 50 + 20 + her en der kleine groepjes: samen ca. 150 planten; 24-07-2014: idem, ca. 300 planten; 19-09-2014: idem, ca. 400 planten.

06-11-2014: Nog een paar planten zichtbaar. Rest lijkt afgezonken en er lijkt niet geschoond.

25-08-2015: Westoever: ca. 300 in 4 veldjes.

Noordoever: ca. 300 in 4 veldjes.

10-09-2015: idem.

11-07-2016: KS twee veldjesnoordoever: ca. 50 en 10.

31-08-2016: KS in NW punt: ca. 5 planten; verder geen meer gezien.

Groene glazenmaker:

19-08-2012: GG – 2 M en 1 V, eileggend.

06-09-2012: GG – 2V.

27-08-2013: GG – 3 M. noordzijde.

GG – 2 M en 3 V, eileggend, zuidzijde.

10-09-2015: GG – 1 V, eileggend.

29. Sloot van noordpunt Grote vijver oostwaarts tot bocht bij stuw:

Coördinaten: 261.504 – 557.798

Krabbenscheer:

27-08-2010: ca. 50 losse KS planten.

11-07-2012: ca. 50 losse planten bij Noordpunt en 100 verspreid door sloot.

18-06-2013: ca. 10 losse planten, deels nog onder water.

17-07-2013: ca. 100 + 30 planten –V.

27-08-2013: ca. 250 planten.

08-10-2013: ca. 30 planten, beginnen al af te zakken.
24-07-2014: KS ca. 250 planten, lastig te schatten door oever begroeiing.
19-09-2014: KS bij monding sloot vijver: ca. 250 planten.
06-11-2014: KS lijkt o.k.; deel al afgezonken en deel overdekt met afgevallen bladeren.
25-08-2015: KS ca. 500 over hele lengte sloot.

11-07-2016: KS ca. 260: om de bocht 2 x 30; in midden 100 en west ca 100.

Groene glazenmaker:

27-08-2013: GG – 1 V, eileggend.

30: Pagedal, recreatiegebied - sloot bij stuwte:

Coördinaten: 261.620 – 557.905

Krabbenscheer:

11-07-2012: KS ca. 200 planten, vrij los in veldje.
01-08-2012: KS ca. 10 m² = 200 planten; 19-08-2012: KS idem.
18-06-2013: KS ca. 200 planten, grotendeels nog onder water; 10-07-2013: idem.
17-07-2013: idem.; 24-07-2013: ca. 16 m² KS – V.
27-08-2013: idem en richting vijver meerdere plukjes: samen ca. 100 planten.
08-10-2013: idem en richting vijver nog ca. 30 + 10 + 100 + 40 + 200 bij eind.
22-05-2014: KS ca.: 250 + 50 + 100 + 50 + 20, bij eind; komen goed op.
26-06-2014: KS ca. 250, bij stuwte; 19-07-2014: KS ca. 250, idem
24-07-2014: idem + nog 500 in groepjes in rest van sloot.
06-11-2014: KS nog 50 planten zichtbaar; lijkt o.k.
25-08-2015: KS ca. 50 planten.

11-07-2016: KS verdwenen zo te zien door verlanding.

31-08-2016: idem; geen KS meer aanwezig.

Groene glazenmaker:

11-07-2012: GG – 15 huidjes.
01-08-2012: GG – 1 V, eileggend.
19-08-2012: GG – 1 V, eileggend.
24-07-2013: Glazenmaker huidjes: 20 geteld, 8 bemachtigd: GG 4 M en 4 V.
26-06-2014: Geen huidjes.
19-07-2014: 10 huidjes: allen A cyanea.
24-07-2014: idem.

31. Pagedal, Verder noordwaarts: uiteinde sloot, soort wijkje:

Coördinaten: 261.545 – 558.060

Krabbenscheer:

11-07-2012: ca. 1.000 planten, deels onder water.
01-08-2012: idem; 19-08-2012: idem.
18-06-2013: ca. 1.000 planten, grotendeels nog onder water.
10-07-2013: ca. 3.000 planten; 17-07-2013: idem.; KS opp. is ca. 7 x 50 m = 350 m².
24-07-2013: idem. –V.; 27-08-2013: idem; 08-10-2013: KS ca. 2.500 planten.
04-05-2014: KS “1” Els Visscher
22-05-2014: KS ca. 1.000; komen goed op.

26-06-2014: KS ca. 2.500 planten; liggen er goed bij; 19-07-2014: idem.
24-07-2014: KS idem, ligt er prima bij; 19-09-2014: KS begint al af te sterven; ca. 1.500 planten; 06-11-2014: KS afgestorven; ca. 1.000 planten.
25-08-2015: KS ca. 1.500 planten.

11-07-2016: KS ca. 1.000 planten; sloot begint te verlanden.
31-08-2016: idem.

Groene glazenmaker:

11-07-2012: GG – huidjes: 30 + 1 V.
01-08-2012: GG – 3 M.
19-08-2012: GG – 1 M en 1 V, eileggend.
17-07-2013: GG – 1 V, op larvenhuidje.
24-07-2013: Glazenmaker huidjes: GG – 1 M en 2 V.
26-06-2014: Glazenmakers: 4 huidjes: A grandis M 1;
A viridis: M 2 en V 1.
19-07-2014: huidjes: GG – 6 V, en 1 huidje A grandis V.
24-07-2014: GG – 3 M.; geen huidjes meer verzameld.

11-07-2016: huidjes 6: GG – 2 M en 4 V en 1 Ae. grandis.

32: Sloot in Pagedal recreatiegebied.

Coördinaten: 261.702 – 558.153

Krabbenscheer:

16-06-2012: KS ca. 20 stuks: 261.9/ 558.3 = oosteinde. Stefan Visscher / Els Visscher.
08-10-2013: KS ca. 100 stuks: westeinde.
08-10-2013: KS ca. 50 stuks: oosteinde.
24-07-2014: KS ca. 20 planten, meest nog onder water.
31-08-2016: KS verdwenen; sloot groeit dicht.

Groene glazenmakers:

24-07-2014: GG – 3 M, foeragerend boven grasland langs de oever.
05-08-2015: GG – 1 M. rustend in vegetatie. Stefan Visscher.
18-07-2016: GG – 5 M. Rik Wever.
06-08-2016: GG – 5 M. Stefan Visscher.

32A: Sloot in Page Centrum, noord van 32:

Coördinaten: 261.8 / 558.4

Voor 2000: KS ca. 50 m2: smalle sloot in bos. VS Herstelplan GG 2000.

33. Brede sloot noord van Bungalowpark:

Coördinaten: 261.900 – 557.866

Krabbenscheer:

2001: “rijke groeiplaats” B. Oving.

27-08-2010: van zuid naar noord: verspreide losse KS planten die noordelijk gaand kleine en later grotere velden vormen. In totaal ca. 1.000 planten. Geschikt voor GG?

06-09-2012: KS ca. 10 planten, diep in water. Verdwenen – natuurlijke oorzaak?
Daarna niet meer bezocht.

34. Maarsbroek, zuid van Kleine Borg:

Coördinaten: 261.504 – 557.136

Krabbenscheer:

28-08-2010: geen KS.

11-07-2012: Z: KS ca. 500 planten, vrij los.

N: 10 planten.

16-10-2013: Z: KS ca. 10 planten.

N: KS ca. 80 planten.

10-09-2015: KS ca. 100 planten; geen foto.

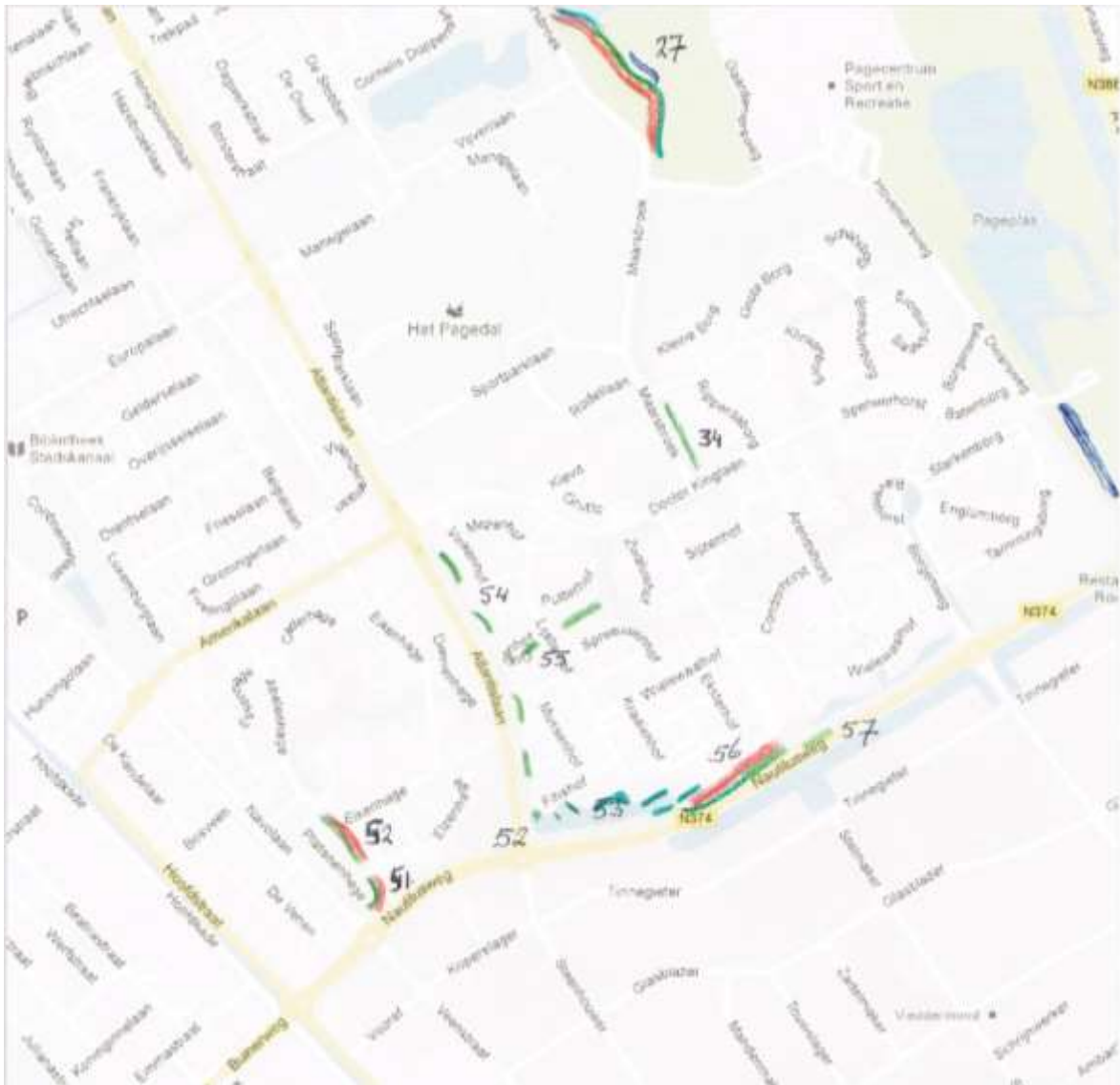
07-10-2015: KS ca. 150 planten. fraai veldje.

11-07-2016: geen planten waargenomen.

31-08-2016: Z: KS ca. 5 planten.

N: geen.

C. Stadskanaal, Hagen, Vogels en Borgen.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker.

51A: Abelenhage oost: vijver;

Coördinaten: 261.051 – 556.109

51B: Eikenhage west: vijver;

Coördinaten: 261.010 – 556.182

Krabbenscheer:

28-08-2010: mooie KS: velden in totaal ca. 60m². Zeer geschikt voor GG.

19-07-2011: KS nog aanwezig – lijkt deels geschoond? Nog losse planten in voedselrijk water

Aantal planten: ca. 500.

17-09-2011: oost: ca. 200 m² KS

west: ca. 50 m² KS.

09-07-2012: oost: ca. 50 planten.

west: ca. 100 planten.

19-08-2012: oost: ca. 20 m² = 200 planten.

west: ca. 100 m² = 1.000 planten.

06-09-2012: oost: ca. 20 m².

west: ca. 20 m².

17-07-2013: oost: planten meest nog ondergedoken.
west: planten meest nog ondergedoken.
27-08-2013: oost: KS ca. 60 planten.
west: KS ca. 60 planten, diep in water.
16-10-2013: oost: KS ca. 100 planten
west: KS ca. 10 planten.
26-06-2014: oost en west volledig geschoond;
19-09-2014: oost: geen planten meer.
west: nog 15 planten.
10-09-2015: oost en west geen planten meer.

Groene glazenmaker:

04-09-2010: GG – 2 M.
19-08-2012: GG – 1 M.
27-08-2013: oost: GG – 1 V, eileggend.
west: GG – 2 V, eileggend.

52. Atlantislaan zuid, bij Fitishof:

Coördinaten: 261.338 – 556.279

Krabbenscheer

11-07-2012: ca. 50 KS – bij brug.
10-09-2015: KS ca. 25, noord van brug.
KS ca. 10 in vijver, zuid van brug.

53. Nautilusweg – noord:

Coördinaten: 261.463 – 556.286

Krabbenscheer:

28-08-2010: vijvers achter woningen, langs de noordoever van de westelijke vijver op meerdere plekken kleine KS velden. Geschikt als eilegplaats voor GG?
11-07-2012: KS ca. 100 planten in 2 veldjes.
06-09-2012: KS 2 veldjes elk 20 planten.
27-08-2013: zuidoever: KS ca. 50 planten.
16-10-2013: zuidoever: KS 2 veldjes, elk 25.
noordoever: KS 6 plukken: 200 + 50 + 50 + 50 + 50 + 50 + 50.
26-06-2014: KS oostpunt: ca. 50 mooie planten.
06-11-2014: KS oostpunt: ca. 100 planten.
2015 en 2016: niet bekeken.

54: Atlantislaan midden, tussen Gorzenhof en Amerikalaan:

Coördinaten: 261.178 – 556.680

Krabbenscheer:

11-07-2012: zuid ca. 50 planten; noord 10 planten.
06-09-2012: zuid en noord: elk ca. 100 planten.
16-10-2013: noordzijde ca. 100 planten, zuidzijde ca. 10 planten.
26-06-2014: zuid ca. 10 planten; noord geen.
10-09-2015: zuid ca, 10 planten; noord geen.

55. Gorzenhof: vijver.

Coördinaten: 261.305 – 556.560

Krabbenscheer:

11-07-2012: west 10 planten.

oost: 20 planten.

18-10-2013: west: KS 60 planten, breidt uit.

26-06-2014: KS rest 3 planten, rest verdwenen.

10-09-2015: KS verdwenen; vijver vol Pijlkruid.

56. Oostelijke sloot, zuid van Duivenhof:

Coördinaten: 261.695 – 556.335

Krabbenscheer:

06-09-2012: KS ca. 4 m x 50 m = 200 m² = ca. 2.000 planten.

18-06-2013: KS ca. 50 en nog veel ondergedoken; 17-07-2013: idem.

27-08-2013: KS ca. 500 planten – V; 16-10-2013: idem.

26-06-2014: KS ca. 500 V; ligt er goed bij.

19-09-2014: KS ca. 500 planten; 06-11-2014: KS ca. 500 planten. Liggen er nog mooi groen bij.

25-02-2015: KS ca. 200 planten zichtbaar.

25-08-2015: KS ca. 300 planten; sloot groeit snel dicht; 10-09-2015: idem.

11-07-2016: KS ca. 300 planten – V; sloot groeit snel dicht.

31-08-2016: KS ca. 500 planten.

Groene glazenmaker:

06-09-2012: GG – 1 V, eileggend.

27-08-2013: GG – 1 M en 1 V, eileggend.

10-09-2015: GG – 1 M.

11-07-2016: geen huidjes.

57: sloot langs N374, bij Duivenhof:

Coördinaten: 261.759 – 556.357

Krabbenscheer:

06-09-2012: ca. 50 planten in diepe sloot.

Stadskanaal, buitengebied noord.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker.

70. Stadskanaal: zijtak van Pagediep bij Veenhuizen, tussen N 974 en Pagediep.

Coördinaten: 264.460 – 559.638

Krabbenscheer:

23-07-2008: KS, ca. 1.000 planten.

02-09-2010: over een lengte van ca. 150 meter bij een breedte van 10 meter: 1500 m² = ca. 30.000 KS planten, en nog wat losse veldjes ten westen hiervan: zeer geschikt voor GG.

21-07-2011: Krabbenscheer recent voor 80% geschoond; rest nog ca. 20%. = 1.000 planten.

03-09-2011: KS herstelt langzaam iets.

09-07-2012: ca. 300 m² KS – V, in meerdere fraaie velden, herstelt goed. Ca. 4.500 planten.

01-08-2012: ca. 600 m² KS – V. prima herstel; 19-08-2012: KS prima, als voren.

18-06-2013: KS ca. 30 planten in zeer slechte staat. Oorzaak onbekend. Bisamratten?

27-08-2013: KS ca. 1.000 planten in matige conditie en deels onder water. Enig herstel.

08-10-2013: KS ca. 600 planten, aangevreten en in matige conditie.

22-05-2014: KS ca. 100, allen nog onder water en in matige conditie.

24-07-2014: KS ca. 600 – V,

Stroomafwaarts een veldje van 100 en nog verder aan de overkant ca. 150.

06-08-2015: KS ca. 50 en stroomafwaarts in bocht ca. 250.

11-07-2016: KS ca. 30 bij stuw en 200 verder op. 50 bij samenloop hoofdtak.

Groene glazenmaker:

04-09-2010: GG – 1 M en 3 V, eileggend.

2011: na drastisch schonen geen GG waargenomen.

01-08-2012: GG – 4 M en 1 V, eileggend.

19-08-2012: GG – 2 M en 3 V, eileggend.

27-08-2013: GG – 1 M.

71A. Stadskanaal: Pagediep bij kruising met Scholtweg: boven de stuw een paar KS planten.

Coördinaten: 265.287 – 560.125

Krabbenscheer:

23-07-2008: Boven stuw ca. 200 KS planten.

27-08-2013: Boven stuw: nog 30 planten.

71B. Stadskanaal: Pagediep bij kruising met Scholtweg: beneden de stuw:

Coördinaten: 265.527 – 560.191

Krabbenscheer:

23-07-2008: Beneden stuw ca. 300 KS planten.

02-09-2010: langs de noordoever over een breedte van ca. 2 meter en een lengte van 200 meter: 400m² = ca. 8.000 KS planten en stroomafwaarts nog een fraai KS veld van ca. 40m² = ca. 800 KS planten. Lijkt zeer geschikt voor GG.

27-08-2013: Beneden stuw: geen planten meer. Geschoond?

72. Onstwedde, Pagediep boven kruising met Kampsweg, langs Ter Wuppingsweg.

Coördinaten: 266.566 – 561.858

Krabbenscheer:

02-09-2010: drie veldjes Krabbenscheer elk ca. 6 m² = ca. 50 planten, die vrij diep in het water liggen.

15-08-2013: KS ca. 70 m² = 1.400 planten.

27-08-2013: idem.

Groene glazenmaker:

27-08-2013: GG – 1 V, eileggend.

73. Veenhuizerstukken Noord.

Coördinaten: 262.353 / 559.564

Groene glazenmaker:

28-06-2012: GG – 2 V, jagend. Zwervers?

04-08-2016: GG – 4 M.

19-08-2016: GG – 1 M.

Marinus Niemeijer.

Rik Wever.

Rik Wever.

74. Pagediep, oost van N 366 tot globaal Knijpeweg. Nog niet op de kaart aangegeven!

Coördinaten: 262.562 – 558.677

Krabbenscheer:

17-09-2015: KS ca. 50.000 en 5.000 planten.

11-07-2016: idem.

31-08-2016: idem.

Groene glazenmaker:

06-07-2015: GG – 3 huidjes.

Buro Biota.

17-07-2015: GG – 5 huidjes.

Buro Biota.

30-07-2015: GG – 1 huidje.

Buro Biota.

06-07-2015: GG – 3 huidjes.

Buro Biota.

11-08-2015: GG – 13 M en 34 V, eileggend.

Buro Biota.

23-08-2015: GG – 18 M en 12 V, eileggend.

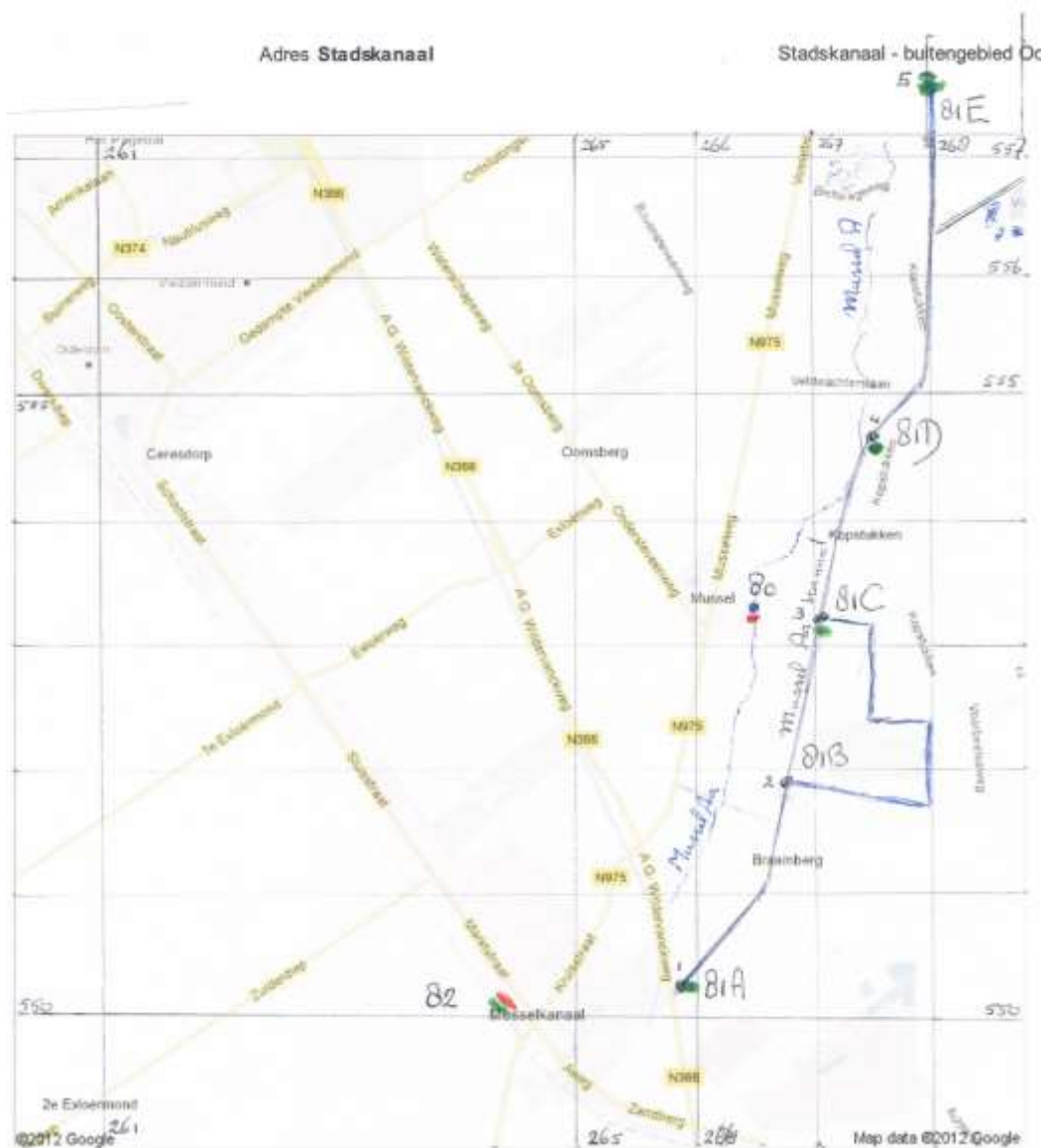
Buro Biota.

09-09-2015: GG – 8 M en 4 V, eileggend.

Buro Biota.

31-08-2016: GG ca. 40 M en V, 25 actief en 15 nog rustend in vegetatie, tussen 12.30 en 13.30.

Stadskanaal, buitengebied oost.

Groen = Krabbenscheer; Rood = Groene glazenmaker.

80: Mussel: Vijver in kinderboerderij.

Coördinaten: 266.189 / 553.496

Krabbenscheer:

- 15-08-2012: KS 10 planten;
- 31-08-2012: KS 30 planten
- 01-09-2012: KS idem.
- 16-10-2013: KS ca. 40, 2 veldjes 30 + 10.

Els en Stefan Visscher
 Stefan Visscher
 Stefan Visscher

Groene glazenmaker:

- 01-09-2012: GG – 1 V, eileggend.
- 15-08-2013: GG – 1 M, boven Krabbenscheer jagend.
- 02-08-2015: GG – 3 M.

Els en Stefan Visscher.
 Stefan Visscher.
 Stefan Visscher.

81. Mussel Aa-kanaal. Mark Scheepens, 2012: “voor het eerste jaar dat ik hier KS zie.” “in de meeste verbredingen bij stuwen en bruggen ligt KS”

81A: Jipsingboermusselsluis.
Coördinaten: 265.787 – 550.295.

20-08-2012: “20” planten, ZZ Mark Scheepens
16-10-2013: N: KS 5 planten
Z: KS 25 planten.

81B: Braambergersluis:
Coördinaten: 266.627 – 551.964.

16-10-2013: N 30 planten
Z: -

81C: Zandtangersluis:
Coördinaten: 266.864 – 553.305.

20-08-2012: “20” planten Zandtangersluis ZZ Mark Scheepens
06-09-2012: “100” planten Zandtangersluis NZ Stefan Visscher
29-07-2013: N 80 planten (zie foto) Mark Scheepens
Z: 20 planten (zie foto) Mark Scheepens
16-10-2013: N: 50 planten.
Z: 20 planten, overwoekerd.

81D-1: Kopstukkenluis, ZZ
Coördinaten: 267.553 – 555.044

20-08-2012: “1” plant. Mark Scheepens

81D-2: Kopstukkenluis, NZ
Coördinaten: 267.821 – 555.149

06-08-2015: KS – 10 planten. Robert Ketelaar.

81E: Harpelsluis ZZ
Coördinaten: 268.116 – 557.784.

30-09-2012: 16 planten ZZ Mark Scheepens
30-09-2012: 3 planten Mark Scheepens
29-07-2012: 10 planten Mark Scheepens

82. Musselkanaal: Havenkade – noordwestelijke vijver:
Coördinaten: 264.210 – 550.380.

Krabbenscheer:
Voor 2000: KS: 300 m2 VS Herstelplan GG 2000
25-08-2007, ca. 50.000 planten? - M, H. de Heer.

01-09-2010: voor de helft gevuld met KS: ca. 600 m² = 10.000 planten. Groot deel van de planten ligt diep in het water of onder water. Gevolg van overvloedige regen van de voorgaande dagen?

25-08-2011: idem.

01-08-2012: ca. 10.000 planten; 4.000 aan oppervlak en 6.000 ondergedoken.

19-08-2012: idem.; 29-08-2012: idem;

18-06-2013: KS ca. 1.500 en nog veel planten onder water.

06-09-2013: KS ca. 10.000 planten.

15-07-2014: KS ca. 1 plant.

Els Visscher

04-10-2014: KS ca. 5.000 planten; een deel is al afgezonken.

31-08-2015: KS ca. 2.000 planten.

15-09-2016: KS ca. 2.000 planten in vier velden en wat veldjes.

Groene glazenmaker:

25-08-2007: GG – 2 M en 1 V; Jagend en foeragerend.

H.J. Meijer & H. de Heer.

2010: geen waarnemingen.

2011: geen waarnemingen.

16-08-2012: GG – 1 V, eileggend,

Nico de Vries.

19-08-2012: GG – 1 V, eileggend.

29-08-2012: GG – 3 M en 3 V, eileggend.

06-09-2013: GG – 1 M.

2014: geen waarnemingen.

31-08-2015: GG – 3 M.

15-09-2016: geen GG gezien.

83. A.G. Wildervanckkanaal, bij kruising met Kruisstraat: (nog niet op kaart)

Coördinaten: 265.787 – 550.295.

Krabbenscheer:

03-10-2014: KS “1” plant.

Bert Oving.

Haaksbergen, 24 december 2016,

De heer drs. S.G. Dutmer, apotheker;

libellen deskundige en adviseur voor Stichting Platform Berend Botje.

Roelfs 3

7482 LJ Haaksbergen

Tel: 053 -5724180

www.platformberendbotje.nl